

Fangstrapport for Tanavassdraget, sesong 2020

Tittel: Fangstrapport for Tanavassdraget, sesong 2020

Forfatter: Sigurd Domaas

Oppdragsgiver: Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF)

Forsidefoto: To flotte nygåtte laks fanget på flue i Storfossen. Foto: Magne Ballovara.

Sammendrag:

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) forvalter fisk og fisket på norsk side av Tanavassdraget. Innsamling av fangstrapporter inngår blant TFs oppgaver. I denne rapporten presenteres den samlede norsk-finske fangsten av laks i Tanavassdraget for 2020. Dette var fjerde sesong under Tanaavtalen (2016) som medførte betydelige begrensninger i fisket, særlig for det lokale garnfisket og for turistfisket.

Totalt ble det estimert fanget 31,9 tonn laks i Tanavassdraget i 2020, noe som er den minste fangsten registrert siden man begynte å beregne samlet fangst for vassdraget i 1972. Dette er en merkbar nedgang siden 2019 da det ble fanget 40,2 tonn laks i vassdraget. Oppgangen var preget av få små- og mellomlaks, samt flergytende laks, og det var en tydelig reduksjon fra året før. Fangsten av stor tresjøvinterlaks, derimot, var opp med hele 168 % sammenlignet med året før (2019).

Gjennomsnittsvekten (SD) av fangsten i 2020 var opp med 0,7 kg sammenlignet med året før, og endte på 5,1 kg (± 4 kg). I år igjen var det en liten overvekt (53 %) av laks fanget på norsk side av vassdraget. Det aller meste av laksen fanges i selve Tanaelva (80 %), og den resterende fangsten tas i sideelvene og i de store tilløpselvene Anárjohka, Kárášjohka og Iešjohka.

Den lave samlede fangsten må også sees i sammenheng med at beskatningen er redusert etter at den nye Tanaavtalen ble innført i 2017. Avtalen medførte en betydelig reduksjon i fisketid for ulike garnredskaper, og turistfiske ble regulert ned både i antall tilgjengelige fiskedøgn og fisketid pr. døgn. Oppgangen i 2020 var uansett lav, noe som vises i de lave fangstene og i fisketellinger rundt om i vassdraget.

Den norske fangsten av sjørørret var estimert til 2 643 kg og 2002 individ i 2020. Dette er det fjerde høyeste estimatet i perioden 2004-2020. Hovedmengden av den norske ørretfangsten blir fanget i Tanamunningen.

Kontaktinformasjon:

Hans-Erik Varsi

Direktør

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF)

Deanugeaidnu 1780, 9843 Tana

Sigurd Domaas

E-post: sigurd@tanafisk.no

Tlf: 906 85 088

1 Forord

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) har ansvaret for fangstrapporteringen på norsk side av Tanavassdraget. TF har siden 2015 gitt ut fangstrapporter hvor den samlede norsk-finske fangsten er presentert, men vi legger likevel mest vekt på fiske og fangst på norsk side av vassdraget. Vi har som mål å dokumentere og formidle både fiskeutøvelsen og fangstutviklingen i vassdraget, spesielt når det kommer til laksefisket, men også fangsten av andre arter gis oppmerksomhet.

Selv om det finnes statistikk for laksefangsten i vassdraget tilbake til 1876, velger vi å fremstille laksefangsten fra 1972 og fremover. I denne perioden er det gjort beregninger på samlet fangst. Det er likevel en betydelig usikkerhet i disse beregningene, ikke minst i de første årene av perioden. Metoden for å samle inn fangstdata er endret underveis, og rapporteringsandelen er også høyere i dag enn tidligere, noe som gjør beregningene av samlet fangst mer nøyaktige.

På norsk side har det vært obligatorisk å oppgi all fangst av laks og sjøørret siden 1993, mens dette ble obligatorisk på finsk side først ved innføringen av Tanaavtalen i 2017. På finsk side er det Finsk Naturressursinstitut (Luke) som har ansvar for å samle inn og fremstille fangstene. TF har et godt samarbeid med Luke, og utveksler data etter at de årlige beregningene er gjort.

For å kunne gi en så nøyaktig fangststatistikk som mulig blir fangsten fra fiskere som ikke leverer rapport estimert. På norsk side blir dette utført av Morten Falkegård som er medlem av overvåkings- og forskningsgruppa i Tanavassdraget. En nøyaktig fangststatistikk er særdeles viktig for å kunne drive en kunnskapsbasert forvaltning av laks. Dette gjelder spesielt for Tanavassdraget med sine i hvert fall 30 unike laksebestander. Vi ønsker å takke alle fiskerne som tar seg tid til å fylle ut fangstrapporten på et skikkelig vis.

*Tanavassdragets fiskeforvaltning
Vestre Polmak, juni 2021*

Innhold

1	Forord	2
2	Innledning.....	4
3	Vassdragsbeskrivelse	5
3.1	Vannføring	6
4	Salg av fiskekort.....	8
4.1	Norsk side.....	8
4.1.1	Lokale fiskere	8
4.1.2	Tilreisende fiskere	9
4.2	Finsk side.....	11
4.2.1	Hovedelven.....	11
4.2.2	Sideelver.....	11
5	Rapportering av fangst	12
5.1	Fangstrapporteringsrutiner	12
5.2	Rapporteringsandel.....	13
6	Fangst av laks	13
6.1	Samlet fangst og fangstfordeling mellom Norge og Finland	13
6.2	Fangstfordeling.....	14
6.3	Ukefordelt fangst.....	16
6.4	Fangstfordeling mellom redskap og fiskergrupper	17
7	Fangst av sjørret	18
8	Andre arter i den norske fangsten	19
9	Fangståret 2020	20

2 Innledning

Tanavassdraget er det norsk-finske grensevassdraget som munner ut i Tanafjorden i Øst-Finnmark. Vassdraget er et av Europas største og viktigste laksevassdrag og den samlede laksefangsten har siden 1972 variert mellom 31,6 og 250 tonn, som tilsvarer mellom 6 800 og 60 000 laks.

Det fanges mest laks i den 211 km lange Tanaelva (80-90 %), mens en mindre andel av fangsten gjøres i de mange sideelvene. Vassdraget har vel 30 ulike laksebestander, og hver av sideelvene har egne bestander. Laks fra alle de ulike bestandene i vassdraget fanges i selve Tanaelva, og fisket her kategoriseres derfor som et flerbestandsfiske. I denne fangstrapporten tar vi ikke hensyn til de ulike bestandene, men behandler alt som *Tanalaks*.

I Tanavassdraget står fortsatt fiskerettshavernes tradisjonelle garnfiskerett sterkt, og i tillegg til stangredskaper fiskes det laks med drivgarn, stågarn (settegarn) og stengsel. Det tradisjonelle fisket er mest omfattende i den nedre norske delen av Tanaelva, sammenlignet med grenseelvstrekningen, noe som gjenspeiles i fangstfordeling på norsk og finsk side. Det fanges som regel mest laks på garn i det norske fisket, mens det er en stor overvekt av stangfanget laks på finsk side. Det er derfor som regel en overvekt av stangfanget laks i vassdraget sett under ett.

Flere av laksebestandene i vassdraget har lenge vært langt unna forvaltningsmålet, noe som særlig gjelder storlaksbestandene i de største tilløpselvene Kárášjohka, Anárjohka og Iešjohka, samt bestandene i selve Tanaelva. Dette var bakgrunnen for at strengere fiskeregler ble innført før sesongen 2017 etter inngåelse av en ny Tanaavtale mellom Norge og Finland. De nye forskriftene begrenset spesielt fisketid for det lokale garnfisket, samt regulerte ned det omfattende turistfiske på grenseelvstrekningen.

I årene frem til den nye reguleringen ble det solgt om lag 33 000 fiskedøgn til tilreisende fiskere på grenseelvstrekningen. Under den nye avtalen kan norsk og finsk side selge inntil 11 000 døgn hver. Garnfisket er både forkortet i sesonglengde og antall dager i uka. Sesonglengden for faststående bruk ble f.eks. redusert fra 20.5-31.8 til 1.6-31.7. og omfanget av garnfisket var allerede kraftig redusert over de 20-30 årene før avtalen trådte i kraft. Reduksjonen i antall aktive faststående bruk ble redusert med 70 % fra 1984 til 2010 (Johnsen 2010). I tillegg oppgir fiskerne å utnytte en kortere del av sesongen i dag (Solbakk 2016).

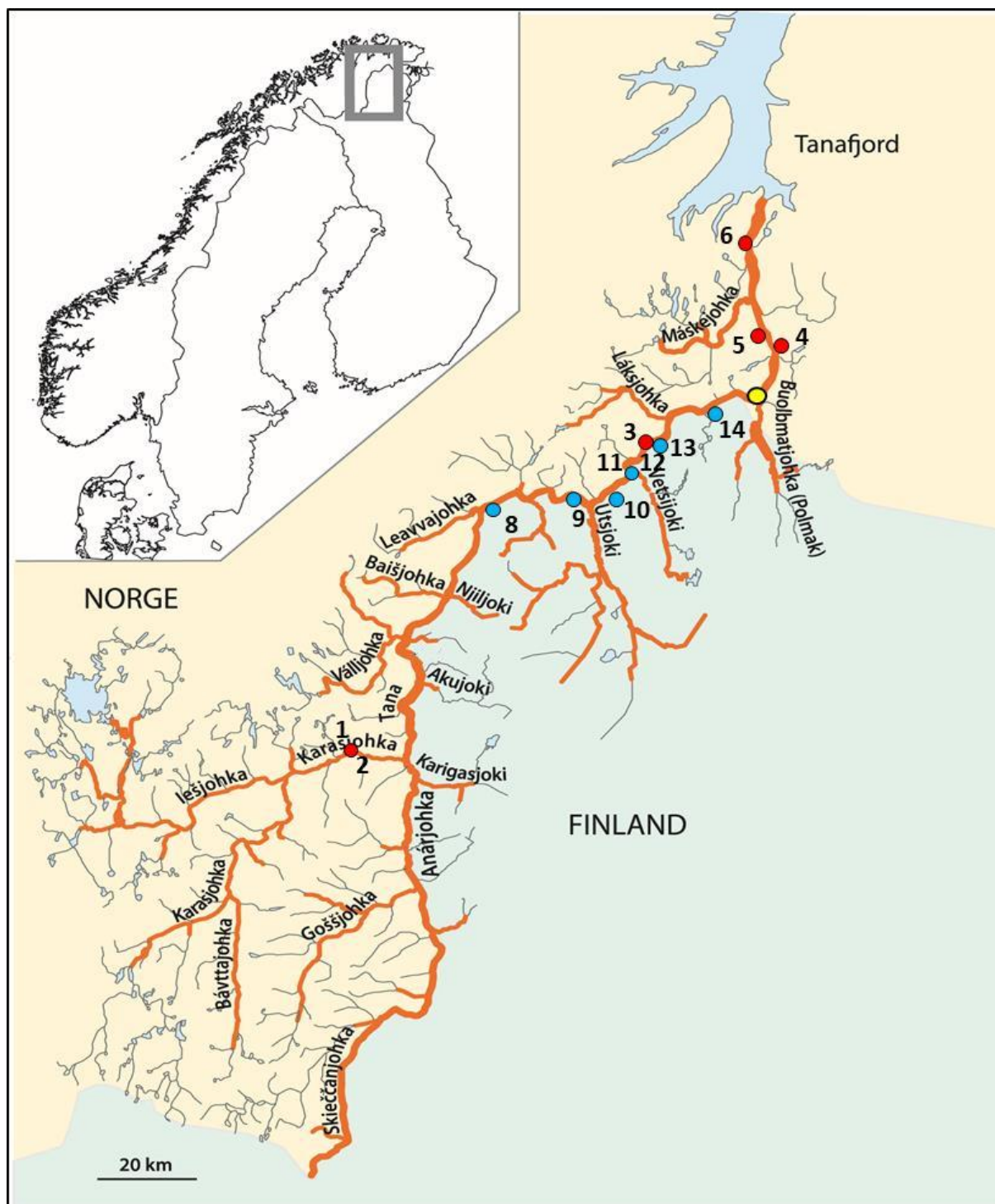
I denne rapporten legger vi frem samlet fangst for vassdraget, og vi viser frem fangstfordelingen innad i vassdraget og mellom fiskergrupper. Tanavassdragets

fiskeforvaltning (TF) har ansvaret for å samle inn og formilde fangstdata fra norsk side av vassdraget, men i denne rapporten legger vi også frem den finske fangsten etter avtale med Finsk Naturressursinstitutt (Luke) som samler inn fangstdata på finsk side. Vi legger ikke frem bestandsestimater for laksebestandene, ettersom de blir publisert av Overvåkings- og forskningsgruppa for Tanavassdraget som gir ut en årlig rapport statusvurderinger.

3 Vassdragsbeskrivelse

Tanavassraget (Figur 1) har et nedslagsfelt på 16 309 km², hvorav 70 % er i Norge og resterende 30 % er i Finland. Vassdraget har rundt 1 200 km lakseførende elvestrekning, hvorav Tanaelva står for 211 km, og større og mindre sideelver står for den resterende strekningen.

En nærmere beskrivelse av vassdraget og de forskjellige sideelvene finnes på TFs hjemmeside: tanafisk.no

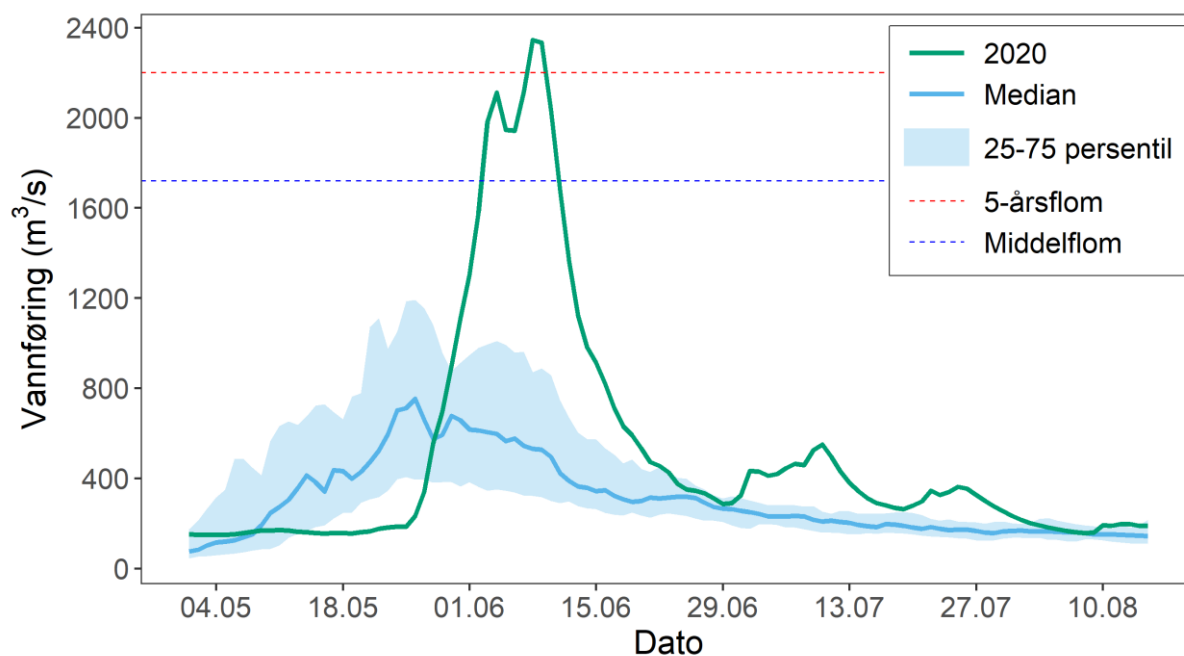

Figur 1: Kart over Tanaelva med lakseførende sideelver og med utsalgssteder (norsk side; røde sirkler, og finsk side; blå sirkler) og NVEs vannmåler i Polmak (gul sirkel) markert.

3.1 Vannføring

Det la seg mye snø i løpet av vinteren 2019/2020 og isen gikk like før sesongstart. De første ukene i fiskesesongen var preget av høy vannføring, og den høyeste vannføringsverdien målt

ved NVEs målestasjon i Polmak (234.18.0) i 2020 var på 2 345 kubikkmeter i sekundet (m^3/s) den 8. juni. Dette var godt over vannføringsverdien for middelflom i vassdraget, og flommen i 2020 passerte også vannføringsverdien for femårsflom (Figur 2).

Figur 2: Vannføringen (m^3/s) målt ved NVEs målestasjonen i Polmak (234.18.0) fra første mai til 15. august. Grønn heltrukken linje viser vannføringen i 2020. Blå heltrukken linje og omliggende skravert område viser hhv. middelvannføringsverdien og 25 til 75 persentilene for samme tidsperiode. Den øverste stiplede linjen representerer flomverdien for femårsflom, mens den nederste viser flomverdien for middelflom.

4 Salg av fiskekort

4.1 Norsk side

4.1.1 Lokale fiskere

Lokale fiskere, bosatt i Tana og Karasjok kommune, samt ved lakseførende sideelver til Tanaelva i Kautokeino kommune, kan kun kjøpe sesongkort. Laksebreveierne med garnfiskerett og de lokale stangfiskerne betaler samme pris for kortet og fiskerne kunne i 2020 velge mellom å kjøpe kommunekort for Tana, eller Karasjok kommune til 450,-, eller kort for hele vassdraget til 700,-. Ungdomskort (16-18 år) koster 100,- for en kommune, og 200,- for hele vassdraget. Barn og ungdom som ikke er fylt 16 år blir oppfordret til å skaffe gratiskort. Lokale fiskere kan kjøpe kortet sitt på nett hos Fortuna software på nettadressen <https://tana.lakseelv.no/>. De kan også kjøpe kortet hos et av kortsalgstedene på norsk side.

Det ble solgt 1 391 sesongkort til lokale fiskere i 2020, inkludert 46 gratiskort til barn og 31 kort til ungdom. Blant de øvrige fiskerne var 198 registrert som laksebreveiere og 112 registrert som husstandsmedlemmer til laksebreveiere, mens de øvrige fiskerne var lokale stangfiskere (Tabell 1).

Tabell 1: Antall solgte sesongkort til ulike fiskergrupper og områder i Tanavassdraget i 2020. Barn: under 16 år. Ungdom: 16-18 år.

	Laksebrev- eiere	Husstands- medlemmer	Lokale stangfiskere	Sum sesongkort
Sesong hele vassdraget - Barn	0	4	42	46
Sesong hele vassdraget - Ungdom	0	1	12	13
Sesong hele vassdraget - Voksen	40	18	237	295
Sesong Karasjok kommune - Ungdom	0	1	11	12
Sesong Karasjok kommune - Voksen	37	12	360	409
Sesong Tana kommune - Ungdom	0	0	6	6
Sesong Tana kommune - Voksen	121	76	413	610
Totalsum	198	112	1081	1391

4.1.2 Tilreisende fiskere

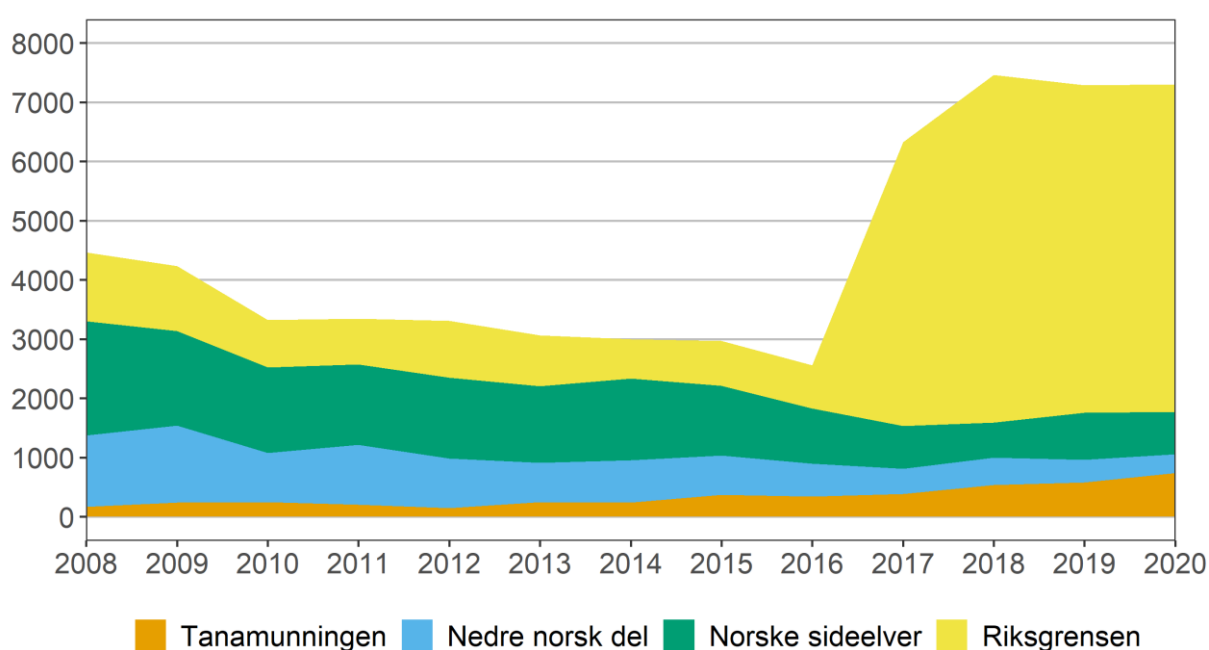
Alle som ikke er fast bosatt i Tana eller Karasjok kommune, eller ved lakseførende sideelv i Kautokeino kommune, regnes som tilreisende fiskere, og kan kun kjøpe døgnekort for Tanavassdraget. Det er videre kun personer som er fast bosatt i Norge som får kjøpe kort for lakseførende sideelver på norsk side, med unntak av Kárášjohka nedenfor Skáidegeačči, hvor kortsalget er åpent for alle.

Det ble solgt 7 427 fiskedøgn på norsk side av Tanavassdraget i 2020 i tillegg til 235 gratisdøgn til barn under 16 år. Flest fiskedøgn ble solgt på riksgrensestrekningen av vassdraget, etterfulgt av nedre norsk del og sideelvene samlet. Den mest populære sideelven var Máskejohka/Masjok med 254 solgte fiskedøgn (Tabell 2).

Tabell 2: Oversikt over antall solgte fiskedøgn for ulike deler av vassdraget, samt fordeling på ulike korttyper. Ikke alle korttypene blir tilbudt i alle fiskesonene (grå felt). Solgte døgn til barn (50, 39, 146 og 235 døgn) er holdt utenfor oppsummeringen i høyre kolonne.

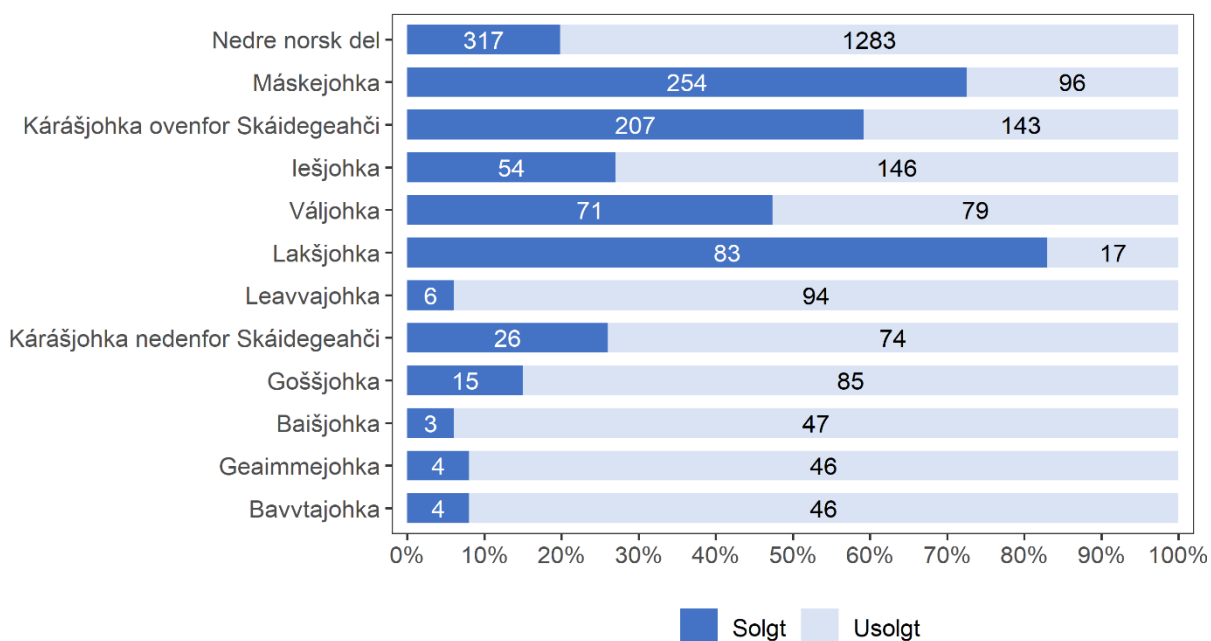
	Døgnekort bare fra land	Døgnekort båt 3 stenger	Døgnekort båt og land	Ungdom strand 16 til 18 år	Ungdom båt 16 til 18 år	Barn inntil 16 år	Sum
Norske sideelver (samlet)	709	3	0	36	0	50	748
Anárjohka (øvre norsk del)	0			0			0
Goššjohka	14			1			15
Iešjohka med sideelver	51	0		3	0		54
Geaimmejohka	4			0			4
Bavvtajohka	4			0			4
Kárášjohka nedenfor Skáidegeačči	17	2		7	0		26
Kárášjohka ovenfor Skáidegeačči	203	1		3	0		207
Válgjohka	68			3			71
Baišjohka	3			0			3
Leavvajohka	6			0			6
Lákšjohka	74			9			83
Buolmátjohka/Polmakelva	6			0			6
Máskejohka/Masjok	244			10			254
Luovvtejohka/Luftjok	15			0			15
Nedre norsk del	272	45	743	15	0	39	1075
Tana munning - Langnes			743	15			758
Tanaelva nedre norsk del	272	45		0	0		317
Riksgrensestrekning	1827	3702	0	25	50	146	5604
Anárjohka	118			2			120
Tanaelva; Borsi-Raidenjarga (båt med Anárj.)	279	550		6	13		848
Tanaelva; Luosnjarga-Borsi		1375			4		1379
Tanaelva; Laksjohka-Luosnjargguoika		1487			29		1516
Tanaelva; Riksgrensen-Laksjohka		290			4		294
Tanaelva; Riksgrensen-Borsejohka	1430			17			1444
Sum	2808	3750	743	76	50	235	7427

Av det totale salget av fiskedøgn til tilreisende fiskere i 2020 ble 75,5 % solgt på riksgrensestrekningen, noe som er i tråd med trenden vi har sett siden innføringen av den nye tanaavtalen (2017-) (Figur 3). Det resterende salget var fordelt med 10 % i norske sideelver og 14,5 % i nedre norsk del av Tanaelva og munningen. I nedre norsk del av Tanaelva har vi over de siste 10-15 årene sett en økning i antall døgn solgt til selve tanamunningen, som primært er et utpreget fiske etter sjørret, og en nedgang i antall døgn solgt i elven ovenfor munningen. I 2020 stod salg av døgn til Tanamunningen for 70 % av døgnsalget i nedre norsk del.

Figur 3: Utviklingen av antall solgte fiskedøgn til voksne tilreisende fiskere på norsk side av Tanavassdraget i perioden 2008-2020, her fordelt på de fire hovedområdene: Tanamunningen, nedre norsk del av Tanaelva, norske sideelver og riksgrensestrekningen av Tanavassdraget.

Om vi ser bort fra salget av døgn til grensestrekningen av vassdraget og til munningen, ble det solgt flest døgn til nedre norsk del av Tanaelva, etterfulgt av Máskejohka/Masjok og Kárášjohka ovenfor Skáidegačči med hhv. 317, 254 og 207 solgte døgn. Lákšjohka, sammen med Máskejohka/Masjok og Kárášjohka ovenfor Skáidegeačči, var de eneste sideelvene hvor mer enn 50 % av tilgjengelig døgnkvote ble solgt (Figur 4).

Figur 4: Antall kort og andel av kortkvoten solgt til nedre norsk del og de ulike norske sideelvene. Kortsonene med flest tilgjengelige døgn er sortert øverst i tabellen; Nedre norske del (1 600 døgn), Máskejohka og øvre del av Kárášjohka (350 døgn), osv. Antall solgte kort er oppgitt i den mørke delen av søyla, og antall usolgte kort er oppgitt i den lyseblå delen av søylene.

4.2 Finsk side

4.2.1 Hovedelven

I 2020 kjøpte 490 lokale fiskere i Finland sesongkort for grenseelvestrekningen (Tanaelva-Anárjohka), hvorav 460 var personer med garnfiskerett og 30 var personer uten garnfiskerett. Det ble også solgt 7 849 fiskedøgn til turister og 2 511 fiskedøgn til ikke-bofaste rettighetshavere i Tanaelva.

4.2.2 Sideelver

På finsk side er det både privat- og statlig eid grunn. Langs de to største sideelvene, Utsjoki og Vetsijoki (Veačhatjohka), er henholdsvis 40 og 80 % av landområdene statseid. Statsgrunnen forvaltes av Metsähallitus (Forststyrelsen). På statseid grunn i Utsjoki og Vetsijoki ble det solgt hhv. 198 og 100 halvdøgnskort til tilreisende fiskere og det ble til sammen solgt 104 sesongkort til lokale fiskere. Det ble ikke åpnet for fiske i andre sideelver. De finske fiskefellesskapene selger kort til rettighetshaverne, altså personer som har eiendom som hjemler fiskerett. Det er størrelsen på eiendommen, samt en formel vedtatt av fiskefellesskapene som avgjør hvor mange døgn hver fisker har adgang til å kjøpe. Bosted har

ikke betydning. Den enkelte fiskerettshaver kan fiske selv, eller videreselge/leie ut fiskedøgnene til andre lokale, eller tilreisende fiskere. Lokale og ikke-bosatte fiskerettshavere kjøpte 457 fiskekort for Utsjoki, og videresolgte 1 202 døgn. I Vetsijoki kjøpte lokale og ikke-bosatte rettighetshavere hhv. 51 og 15 kort, og videresolgte 45 døgn.

5 Rapportering av fangst

I 2020 var det krav om at tilreisende fiskere skulle levere fangstrapport innen første mandag etter at fisket foregikk, mens for lokale fiskere var det et krav om midtsesongsrapportering innen 6. juli og endelig rapportering innen 1. september.

Alle fiskere plikter å oppgi:

1. Område hvor fisket har foregått
2. Dato for fisket
3. Kjønn, lengde og vekt
4. Antall fisk som er gjenutsatt eller avlivet
5. Fiskeredskap (stang/håndsnøre, settegarn eller stengsel)

Ved gjenutsetting er det ikke påkrevd å opplyse om kjønn, lengde og vekt.

Den som har fisket uten å få fisk skal gi opplysninger om punkt 1, 2 og 5.

5.1 Fangstrapporteringsrutiner

Alle fiskere blir oppfordret til å rapportere fangsten fortløpende via kortsalgs- og fangstrapporteringsystemet til Fortuna Software (<https://tana.lakseelv.no/>). Fiskerne har en profil, og kan logge inn ved hjelp av en fiskerID eller telefonnummeret sitt. Det blir sendt ut påminnelser til tilreisende fiskere ved utgangen av fiskedøgnet. TF sender også påminnelse til lokale fiskere ved fristene. I tillegg til rapportering av laks, sjørørret, sjørøye og pukkellaks ber TF fiskerne i dag om å rapportere fangst av alle andre arter, og spesielt fangst/gjenutsetting av laksestøing.

5.2 Rapporteringsandel

Når fristen for endelig rapportering hadde utløpt den 1. september var rapporteringsandelen for tilreisende fiskere på 80 %, mens for lokale og laksebreveiere var rapporteringsandelene hhv. 25 og 33 %. Etter at betydelige mengder med påminnelser ble sendt har rapporteringsandelen gått opp, og 80 % av alle utstedte kort har blitt rapportert. Dette er likevel lavt, og en betydelig reduksjon siden 2019 da 92 % av kortene ble rapportert. Rapporteringsandelen for sesongkort til lokale fiskere var på 68 %, mens andelen hos laksebreveiere var på 81 %. Rapporteringsandelen for utstedte døgnkort til tilreisende fiskere var 84 % og var dermed den gruppen som hadde størst rapporteringsandel (Tabell 3).

Tabell 3: Antall solgte og rapporterte kort, samt rapporteringsandelen blant gitte fiskekorttyper i 2020. Merk at flere fiskedøgn kan kjøpes på et kort for tilreisende fiskere, her presenteres rapporteringsandelen for fiskekort, ikke fiskedøgn.

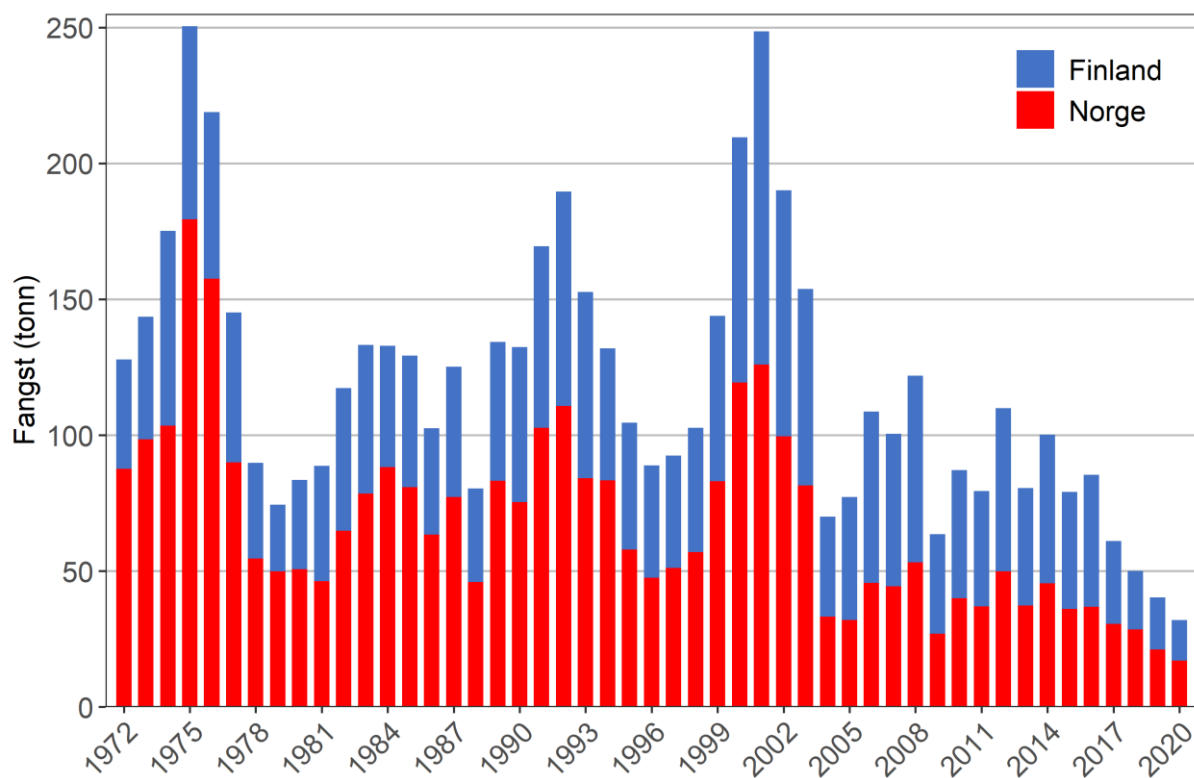
Korttype	Solgte kort	Rapporterte kort	Rapporteringsandel
Laksebreveier	198	161	81 %
Sesongkort	1193	813	68 %
Døgnkort	4093	3428	84 %
Samlet	5484	4402	80 %

6 Fangst av laks

6.1 Samlet fangst og fangstfordeling mellom Norge og Finland

Med bakgrunn i at ikke alle fiskere rapporterer fangst blir det gjort et estimat av ikke-rapportert fangst, og den samlede fangsten av laks i Tanavassdraget i sesongen 2020 er beregnet til 31,9 tonn, hvorav den norske fangsten utgjorde 17,1 tonn og den finske utgjorde 14,8 tonn.

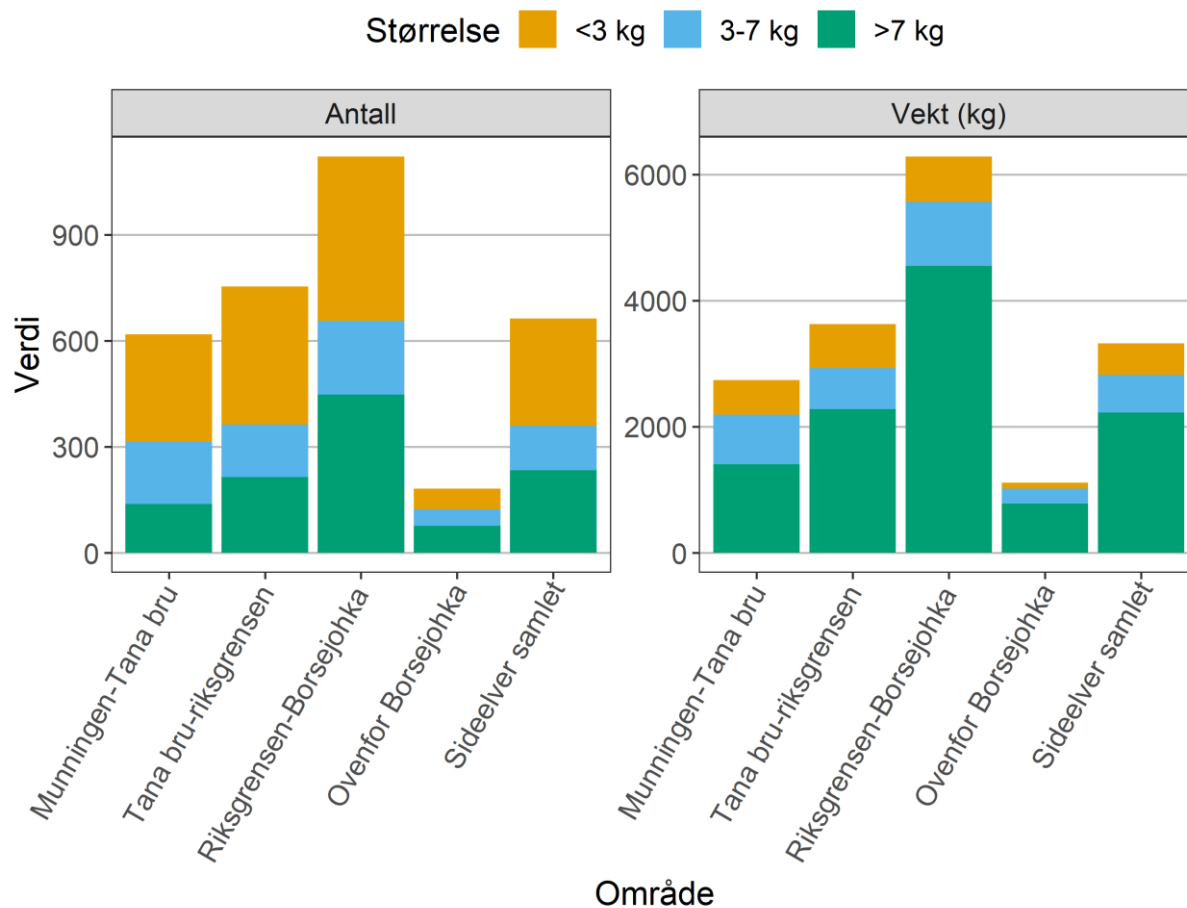
Fangsten i 2020 er den desidert laveste fangsten som er gjort i perioden man har beregnet samlet fangst i vassdraget (1972-2020) (Figur 5). Det er også en betydelig reduksjon i forhold til 2019, da det ble fanget 40,2 tonn laks. Den årlige gjennomsnittsfangsten siden 1972 er på 118,5 tonn, og for de siste 10 årene; 76,2 tonn. Det må bemerkes at fangstestimatene fra de første årene i perioden er heftet med mer usikkerhet enn tallene i slutten av perioden.

Figur 5: Beregnet fangst av laks i Tanavassdragnet i perioden 1972-2020, fordelt på norsk og finsk fangst. Vær obs på at metoden for innsamling av fangsten har blitt endret flere ganger i løpet av perioden.

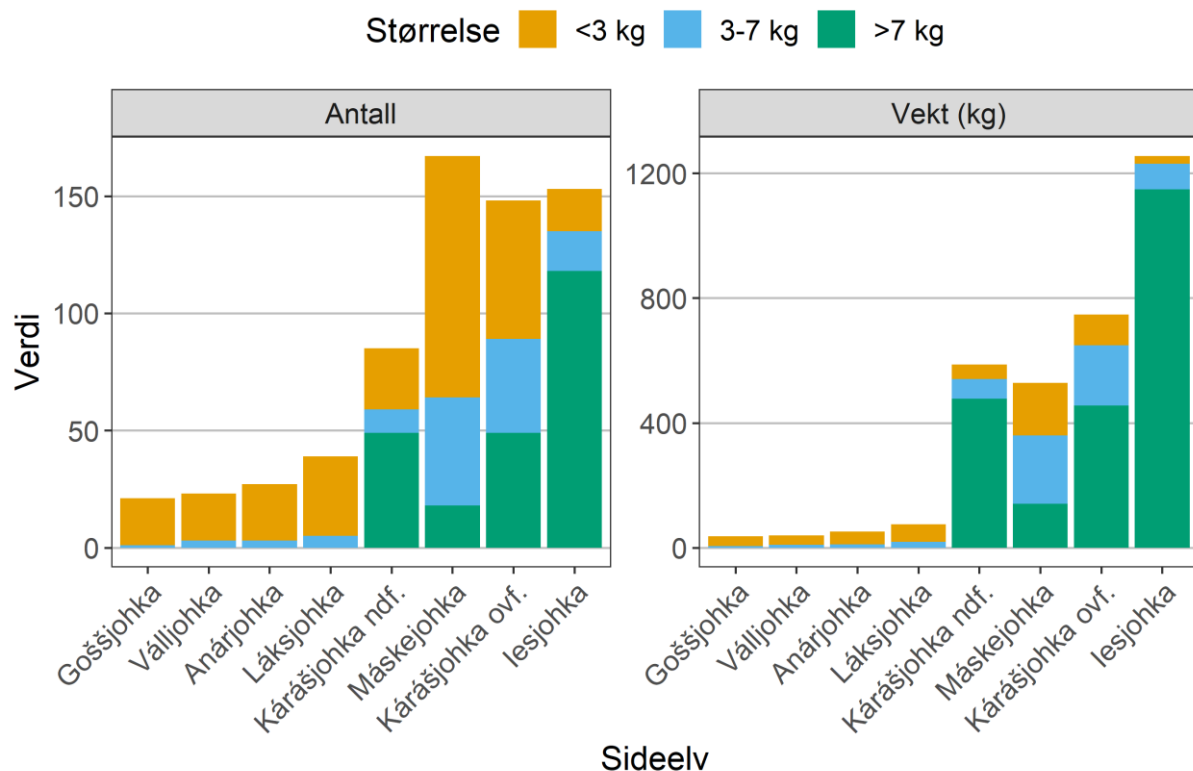
6.2 Fangstfordeling

Når vi ser på fordelingen av den norske fangsten, både i vekt og antall, så ble 80 % tatt i selve tanaelva mens 20 % ble tatt i sideelvene i 2020. I antall utgjorde smålaks (<3 kg) 46 %, mellomlaks (3-7 kg) 21 % og storlaks (>7 kg) 33 % av den totale fangsten, mens i vekt utgjorde de samme vektklassene hhv. 15, 19 og 66 % av den totale fangsten. I selve Tanaelva ble det tatt mest laks i området mellom Riksgrensen og Borsejohka, mens det i området ovenfor Borsejohka ble tatt minst laks (Figur 6).

Figur 6: Fordelingen av den norske fangsten mellom de ulike sonene i hovedelva og for de norske sideelvene samlet, samt hvordan fangsten er fordelt i de forskjellige størrelsesgruppene innad i områdene i 2020. Til venstre er fangsten illustrert i antall, mens til høyre er den illustrert i vekt, legg derfor merke til at y-aksene har forskjellige benevninger.

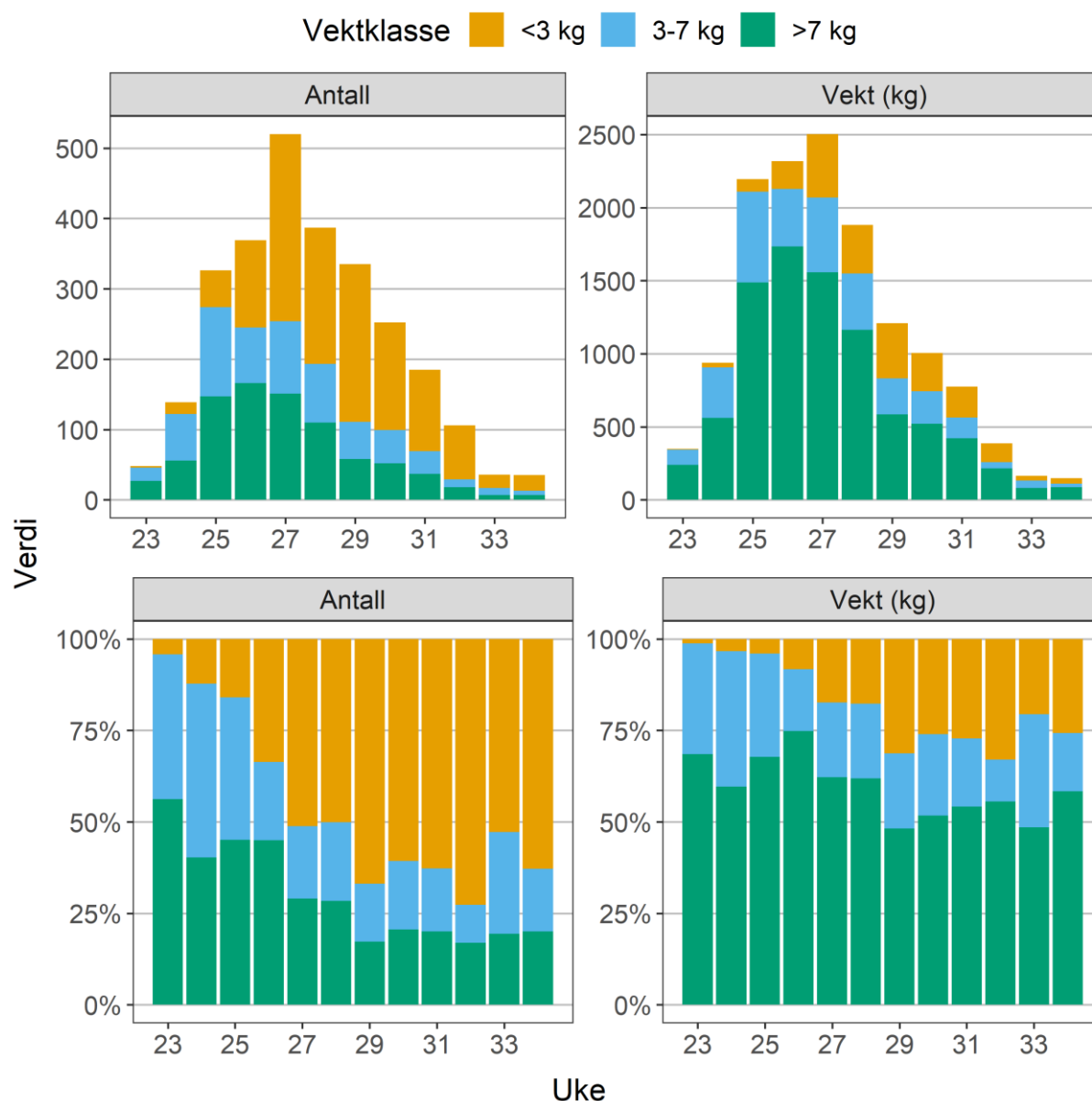
Når vi ser på fordelingen av fangsten mellom de ulike sideelvene og fordelingen av størrelsesgruppene innad i sideelvene (Figur 7) ser vi en større variasjon enn det vi gjør i selve Tanaelva. Vi ser for eksempel at det tas flest laks i Máskejohka/Masjok, men at fangsten her i liten grad består av storlaks. Så sammenlignet med f.eks. fangsten i Iešjohka, hvor storlaks utgjør nesten 80 % av fangsten, utgjør vekten av fangsten i Máskejohka/Masjok kun 42 % av vekten av fangsten i Iešjohka.

Figur 7: Her ser vi fangsten i de ulike sideelvene på norsk side, samt hvordan fangsten er fordelt i de forskjellige størrelsesgruppene innad i sideelva i 2020. Til venstre er fangsten illustrert i antall, mens til høyre er den illustrert i vekt, legg derfor merke til at y-aksene har forskjellige benevninger. I sideelver som ikke er i figuren var det nullfangst av laks i 2020. Kárášjohka er delt inn i to områder: Kárášjohka nedenfor Skáidegeahči (ndf.) og Kárášjohka ovenfor Skáidegeahči (ovf.).

6.3 Ukefordelt fangst

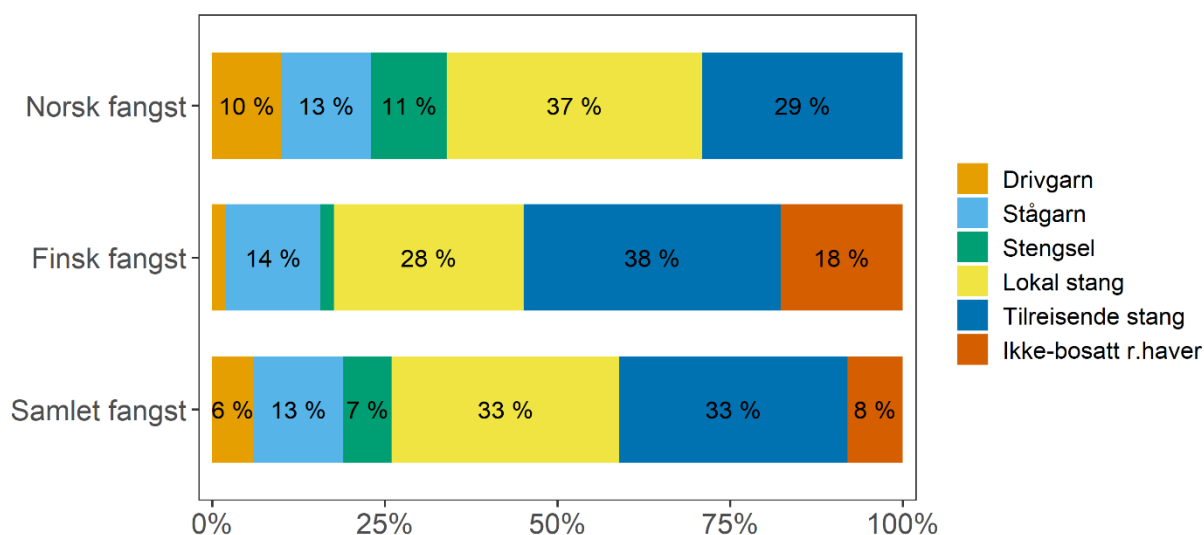
Det ble fanget mest laks i uke 27, hvor nesten en femtedel av sesongens fangst, både i vekt og antall, ble tatt den uken. Oppimot tre fjerdedeler av den norske fangsten ble tatt i ukene 25-29. Fangsten tidlig i sesongen var preget av stor- og mellomstor laks, mens utover sesongen økte antallet smålaks i fangsten. Fra toppen i uke 27 utgjorde smålaks i overkant av 50 % av fangsten i antall, mens storlaks utgjorde fra ca. 50 til 75 % av fangsten (i vekt) gjennom hele sesongen (Figur 8).

Figur 8: Her ser vi fordelingen av den norske fangsten gjennom sommeren 2020, samt hvordan fangsten er fordelt i de forskjellige størrelsesgruppene. I øverste rad er fangsten illustrert i faktisk antall og vekt, mens på nederste rad er fangsten vist som andel for de forskjellige størrelsesgruppene. Legg derfor merke til at y-aksene har forskjellige benevninger og skalaer.

6.4 Fangstfordeling mellom redskap og fiskergrupper

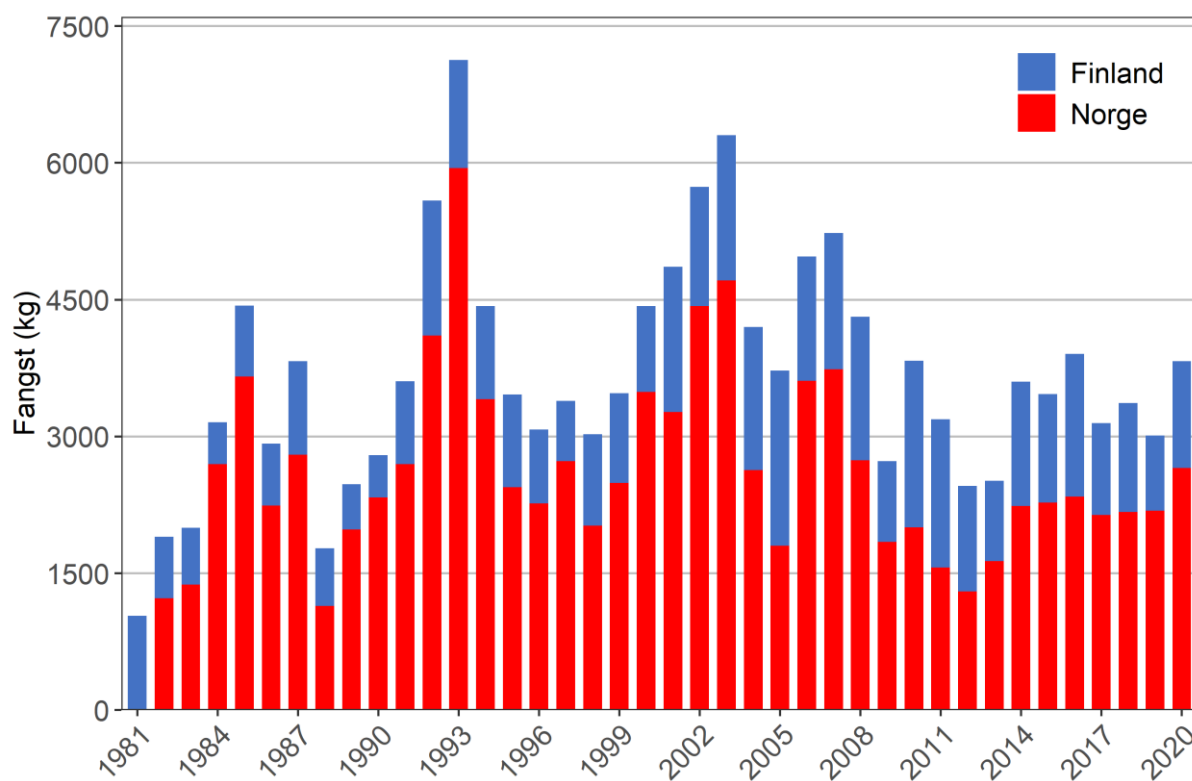
For Tanavassdraget sett under ett ble 74 % (23,6 tonn) av laksefangsten basert på vekt tatt på stang i 2020. Den øvrige fangsten ble fanget med de ulike garnredskapene; drivgarn (6 %, 1,9 tonn), stågarn (13 %, 4,1 tonn) og stengsel (7 %, 2,2 tonn) (Figur 9).

Figur 9: Fangst basert på vekt fordelt på ulike fiskeredskaper og fiskergrupper på norsk og finsk side, samt samlet sett for tanavassdraget i 2020. Lokal stang omfatter både fangsten til rettighetshavere og andre lokale stangfiskere. Fangstandelen for drivgarn og stengsel i finsk fangst er 2 %. Ikke-bosatte rettighetshavere er en finsk rettighetsgruppe som ikke er fast bosatt i elvedalen.

7 Fangst av sjøørret

Norsk fangst av sjøørret i 2020 er estimert til å være 2 655 kg fordelt på 2007 individer, noe som gir en gjennomsnittsvekt på 1,3 kg. Finsk fangst av sjøørret er estimert til å være 1 167 kg i 2020. Av den norske fangsten er det estimert at 194 (9,7 %) individ ble gjenutsatt. Det har vært store svingninger i fangsten av sjøørret i perioden 1982-2020 (Figur 10), men den har vært mer stabil de siste 10 årene med et gjennomsnitt på 3 245 kg (SD = 492 kg).

Figur 10: Beregnet fangst av sjørret i Tanavassdraget i perioden 1981-2020 fordelt på norsk og finsk fangst.

Av den norsk-fangete sjørreten ble 96 % fanget i selve Tanaelva, mens de resterende 4 % er fordelt på diverse sideelver (0-42 kg). Av ørreten fanget i Tanaelva ble 79 % fanget i sonen munningen-Tana bru, hvorav over 90 % igjen var fanget i munningssonen.

8 Andre arter i den norske fangsten

I tillegg til laks og sjørret ble det rapportert fangst av ni andre arter i tillegg til stasjonær ørret og oppdrettslaks som er artsfrender av hhv. sjørreten og laksen (Tabell 4). Det ble rapportert fangst av totalt fem individer av pukkellaks, regnbueørret og oppdrettslaks. Dette er arter vi ikke ønsker i vassdraget og er arter som ikke skal slippes ut om man fanger dem. Det ble også rapportert fangst av 35 laksestøinger, som er laks som skal slippes ut igjen om den fanges.

Tabell 4: Oversikt over antall rapporterte individ og samlet vekt av disse individene av gitt art fanget i 2020 i det ordinære fisket.

Fiskeart	Antall	Samlet vekt (kg)
Harr	999	379,12
Gjedde	111	207,03
Brunørret	48	51,08
Laksestøing	35	175,9
Sjørøye	9	11,3
Abbor	4	1,66
Pukkellaks	3	4,1
Oppdrettslaks	2	11
Sik	2	1,6
Lake	1	0,5
Regnbueørret	1	1

9 Fangståret 2020

Isen hadde skamvett til å gå av Tanaelva like før sesongstart, men de første ukene av sesongen var preget av storflom og resten av sesongen var preget av varierende vannføring med flere mindre flomtopper, noe som førte til at spesielt drivgarnsfiske, men også fiske med andre garnredskaper, ble gjennomført i mindre omfang enn normalt i 2020.

Som en videre utvikling i trenden med minkende fangst av laks i Tanavassdraget, ble det i år igjen ett nytt bunnår for vassdraget. Fangsten på 32 tonn laks er åtte tonn lavere enn fangsten i 2019, og hele 18 tonn lavere enn fangsten i 2018. Andelen av små- og mellømlaks, samt flergangsgytere i fangsten så en nedgang i 2020, mens andelen storlaks så en økning.

10 Litteraturliste

Johnsen, K.-M. (2010). *Registrering av stengsel og stågarn i Tanavassdraget i 2010 og 1984.*

Rapport fra Laksebreveiere i Tanavassdraget nr. 1, 23 sider

Solbakk, A. (2016). Buoddu, Utviklingen av garnfisket i Tanavassdraget med vekt på perioden 1984- 2015. 24 sider